

III. Výsledky hospodaření územních rozpočtů

V průběhu prvního pololetí bylo hospodaření územních rozpočtů do značné míry ovlivňováno nepříznivým vývojem celostátního inkasa sdílených daňových příjmů, zejména daně z přidané hodnoty. Její pokles proti srovnatelnému období loňského roku ovlivnila zejména vysoká srovnávací základna počátku roku 2014 (zadržení vyplacení nadměrných odpočtů DPH). Částečně se na poklesu inkasa daňových příjmů podílely také legislativní změny v oblasti daní, které nabyly účinnosti od roku 2015 (v případě daně z přidané hodnoty zavedení druhé snížené sazby ve výši 10 %, v případě daně z příjmů fyzických osob posílení daňového zvýhodnění na druhé a další dítě, zavedení školkovného, znovuzavedení základní slevy pro pracující důchodce).

Od prvních měsíců roku byl v meziročním srovnání patrný výpadek inkasa sdílených daňových příjmů náležejících do rozpočtů obcí a krajů. S ohledem na váhu daňových příjmů v rozpočtech územních samosprávných celků (nejdůležitější zdroj příjmů obcí, v případě krajů jde o druhý nejvýznamnější finanční zdroj), byl ze strany některých samosprávy tento vývoj negativně vnímán, neboť výše vlastních příjmů krajů a obcí zaostávala za očekáváním (předpoklady jejich rozpočtů) i skutečností dosaženou v předchozím roce.

Výpadek daňových příjmů byl postupně vyrovnáván, zatímco ke konci 1. čtvrtletí byly daňové příjmy územních rozpočtů nižší proti stejnému období minulého roku o 7,5 mld. Kč, ke konci pololetí se tento rozdíl snížil na 1,5 mld. Kč, což představuje zhruba 1,0 % daňových příjmů v loňském pololetí.

Z hlediska transferů poskytovaných územním rozpočtům došlo s účinností od 1. ledna 2015 ke změně v souvislosti s novelou zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, která znamenala převod financování sociálních služeb ze státu na kraje. Rozdělování peněz subjektům působícím v oblasti poskytování sociálních služeb přešlo z Ministerstva práce a sociálních věcí přímo do kompetence krajů. Tato změna znamenala nárůst objemu přijatých transferů do rozpočtů krajů a odrazila se současně i na straně jejich výdajů. O poskytnutí finančních prostředků na jednotlivé sociální služby a jejich výši nově rozhoduje rada kraje v souladu s podmínkami stanovenými zastupitelstvem kraje.

Obdobně jako v předchozích letech se územních rozpočtů dotkla úsporná opatření promítnutá ve státním rozpočtu. V případě dotací poskytovaných v rámci finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům krajů, k rozpočtům obcí v úhrnu po jednotlivých krajích a k rozpočtu hl. m. Prahy, které jsou součástí kapitoly Všeobecná pokladní správa (přílohy č. 5, 6 a 7 k zákonu o státním rozpočtu), byly i pro tento rok do objemů příslušných dotačních titulů promítnuty pouze vlivy vyplývající ze změny počtu obyvatel a změny lůžkových kapacit.

Ve státním rozpočtu na rok 2015 bylo předpokládáno, že územní rozpočty budou nadále pokračovat v trendu započatém v roce 2012, tzn., že jako celek vykáží v roce 2015 přebytek. Celková výše přebytku byla predikována ve výši 2,7 mld. Kč, přičemž přebytku mělo být dosaženo na úrovni rozpočtů obcí (4,1 mld. Kč) a velmi mírného přebytku na úrovni dobrovolných svazků obcí. Pro rozpočty krajů byl predikován schodek (1,5 mld. Kč) a pro Regionální rady regionů soudržnosti vyrovnané hospodaření.

Na základě výsledků hospodaření územních rozpočtů v prvním pololetí a na základě odhadu očekávané skutečnosti plnění daňových příjmů byla zpracována očekávaná skutečnost výsledků hospodaření za rok 2015, která předpokládá, že v souhrnu skončí hospodaření územních rozpočtů s vyšším přebytkem, než předpokládal rozpočet. Očekávaná výše přebytku činí 9,9 mld. Kč, přičemž jeho rozhodující část bude dosažena na úrovni rozpočtů obcí.

Následující hodnocení plnění příjmů a výdajů krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti za 1. pololetí 2015 je provedeno samostatně k rozpočtu po všech změnách, tj. k tzv. konečnému rozpočtu (dále jen k rozpočtu), který vedle změn souvisejících s provedenými rozpočtovými opatřeními zahrnuje také změny vyplývající z promítnutí nároků z nespotřebovaných výdajů organizačních složek státu.

Nově je v této pololetní zprávě věnována pozornost výsledkům rozpočtového hospodaření hlavního města Prahy, a to s ohledem na specifické postavení hlavního města a váhu jeho příjmů a výdajů v celkových příjmech a výdajích obecních rozpočtů. V kapitole 3. Příjmy a výdaje obcí a dobrovolných svazků obcí jsou výsledky za hlavní město jako „obec“ stejně jako dosud součástí souhrnných údajů. Samostatně je pak v rámci této části zpracována subkapitola obsahující informace o rozpočtovém hospodaření hlavního města Prahy.

1. Celkové výsledky hospodaření krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti

Ke konci 1. pololetí dosáhly **celkové konsolidované příjmy** krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí (dále jen „DSO“) a Regionálních rad regionů soudržnosti (dále jen „regionální rady“) **222,1 mld. Kč**, což představuje plnění předpokladů rozpočtu ve výši 52,0 %. Proti stejnému období loňského roku byly celkové příjmy územních rozpočtů vyšší o 10,6 mld. Kč.

Tabulka č. 73: Bilance příjmů a výdajů územ. rozpočtů k 30.6.2015 - po konsolidaci²⁵ (v mil. Kč)

	územní rozpočty celkem				stupně územních rozpočtů skutečnost k 30.6.2015		
	skutečnost k 30.6.2014	rozpočet 2015 po změnách	skutečnost k 30.6.2015	% plnění rozpočtu	obce a DSO	kraje	RRRS
Příjmy celkem	211 442,3	427 191,9	222 071,7	52,0	131 018,2	90 593,7	9 315,6
z toho:							
Daňové příjmy	108 904,2	220 424,4	107 547,8	48,8	84 626,6	22 921,2	.
Nedaňové příjmy	19 544,0	34 112,8	16 444,2	48,2	14 228,6	2 197,5	293,6
Kapitálové příjmy	2 944,5	7 215,3	2 338,1	32,4	2 165,3	172,2	0,6
Přijaté transfery	80 049,1	165,439,4	95 871,9	57,9	29 987,0	65 302,8	9 021,4
Výdaje celkem	182 216,8	424 572,7	191 930,7	45,2	112 466,2	80 938,4	7 404,3
z toho:							
Běžné výdaje	147 944,9	314 447,8	157 661,5	50,1	87 026,9	72 310,5	617,7
Kapitálové výdaje	34 271,9	110 124,9	34 269,2	31,1	25 439,3	8 627,9	6 786,7
Saldo příjmů a výdajů	29 225,5	2 619,2	30 141,0	.	18 552,0	9 655,3	1 911,3

Nárůst příjmů byl tvořen výhradně růstem objemu přijatých transferů. Jejich celkový objem dosáhl 95,9 mld. Kč, což bylo o 15,8 mld. Kč více nežli v pololetí minulého roku. Ke zvýšení došlo jak v části neinvestičních transferů (o 10,8 mld. Kč), tak investičních transferů (o 5,0 mld. Kč). Rozhodující část nárůstu neinvestičních transferů souvisí s převodem

²⁵ Z důvodu konsolidace, jejímž smyslem je očistit údaje o rozpočtu nebo skutečnosti peněžních operací o interní přesuny peněžních prostředků uvnitř jednotky nebo mezi jednotkami na úrovni sumářů, za které se operace sledují, je součet na úrovni republiky odlišný od součtu jednotlivých úrovní, tj. obcí a DSO, krajů a regionálních rad.

Příjmové, výdajové a finanční operace, které jsou předmětem konsolidace spolu s uvedením úrovně, na které se konsolidace provádí, stanovuje vyhláška č. 5/2014 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů Regionálních rad regionů soudržnosti.

kompetencí v oblasti financování sociálních služeb, a tím i převodem neinvestičních transferů z rozpočtu Ministerstva práce a sociálních věcí do rozpočtů krajů.

Naproti tomu vlastní příjmy územních rozpočtů proti loňskému červnu klesly, dosáhly celkem 126,3 mld. Kč, což bylo o 5,1 mld. Kč méně. Ke snížení došlo ve všech třech částech vlastních příjmů.

Daňové příjmy dosáhly 107,5 mld. Kč, což bylo proti stejnému období o 1,4 mld. Kč méně. Od počátku roku zaostávaly daňové příjmy za hodnotami vykazovanými ve srovnatelných měsících minulého roku. Vývoj daňových příjmů tak byl zcela odlišný od období předchozích tří let, kdy daňové příjmy pravidelně narůstaly (v pololetí 2012 proti srovnatelnému období o 3,0 mld. Kč, v pololetí 2013, kdy vstoupilo v účinnost nové rozpočtové určení daní o 6,8 mld. Kč, a v pololetí 2014 o 2,9 mld. Kč). Největší rozdíl byl vykázan v únoru, v dalších měsících byl rozdíl postupně snižován, přičemž k výraznému zlepšení došlo právě v červnu.

Největší pokles v rámci vlastních příjmů byl vykázan v části nedaňových příjmů, jejich objem činil 16,4 mld. Kč, což bylo proti pololetí loňského roku o 3,1 mld. Kč méně. Z dlouhodobějšího hlediska se jedná o propad pouze proti pololetí minulého roku, kdy byla dosažena mimořádně vysoká hodnota nedaňových příjmů v souvislosti s jednorázovým inkasem výnosů z finančního majetku (výplata dividend – příjem do rozpočtu hl. m. Prahy). Hodnota vykázaná v tomto pololetí odpovídá trendu minulých let, kdy se objem nedaňových příjmů v 1. pololetí pohyboval v intervalu 15,4 – 16,3 mld. Kč.

Kapitálové příjmy dosáhly 2,3 mld. Kč a proti loňskému pololetí byly nižší o 0,6 mld. Kč, v zásadě tak dále pokračoval trend postupného poklesu objemu tohoto spíše doplňkového zdroje příjmů územních rozpočtů.

K nárůstu objemu celkových příjmů proti srovnatelnému období došlo pouze na úrovni rozpočtů krajů (o 11,0 mld. Kč) a regionálních rad (o 3,6 mld. Kč), příjmy obcí a DSO byly naopak nižší o 0,4 mld. Kč.

Struktura hlavních zdrojů financování jednotlivých částí územních rozpočtů zůstává dlouhodobě stabilní. Hlavním zdrojem financování krajů jsou transfery ze státního rozpočtu, ze státních fondů a z rozpočtů regionálních rad, které ve sledovaném období tvořily 72,1 % jejich celkových příjmů. U obcí jsou hlavním zdrojem financování daňové příjmy, na celkových příjmech se podílely ve výši 65,8 % (v loňském pololetí to bylo 66,1 %). Financování činnosti DSO je zajišťováno především transfery z různých úrovní veřejných rozpočtů (tvořily 78,9 % celkových příjmů). Činnost regionálních rad je téměř výhradně financována prostřednictvím transferů ze státního rozpočtu určených na financování programů spolufinancovaných z fondů EU, ve sledovaném období tvořily 95,6 % jejich celkových příjmů.

Celkové výdaje územních rozpočtů činily **191,9 mld. Kč** (plnění rozpočtu 45,2 %), proti pololetí loňského roku to bylo o 9,7 mld. Kč více. Nárůst se týkal pouze běžných výdajů (zejména v souvislosti s převodem kompetencí v oblasti sociálních služeb), kapitálové výdaje byly vykázané ve stejné výši jako v červnu minulého roku. Je však nutné zmínit, že z hlediska jednotlivých částí územních rozpočtů byl vývoj kapitálových výdajů odlišný, zatímco na úrovni krajů a regionálních rad vzrostly, na úrovni obcí a DSO zaostaly za hodnotami vykazovanými v loňském pololetí.

Hospodaření územních rozpočtů skončilo přebytkem ve výši 30,1 mld. Kč, v pololetí předchozího roku činil přebytek hospodaření 29,2 mld. Kč. Kladného salda bylo dosaženo na všech úrovních územních rozpočtů: v rozpočtech krajů dosáhl přebytek 9,7 mld. Kč, v rozpočtech obcí a DSO činil 18,5 mld. Kč a v rozpočtech regionálních rad 1,9 mld. Kč.

Stav finančních prostředků na bankovních účtech rozpočtového hospodaření krajů, obcí a DSO (bez příspěvkových organizací) a regionálních rad dosáhl celkem 131,4 mld. Kč, což je proti pololetí minulého roku o 8,2 mld. Kč více. Jedná se o dosud nejvyšší stav finančních prostředků na bankovních účtech vykázaný ke konci pololetí.

Zvýšení stavu finančních prostředků na bankovních účtech bylo vykázáno na všech úrovních územních rozpočtů: obce a DSO o 5,3 mld. Kč, kraje o 2,7 mld. Kč a regionální rady o 0,2 mld. Kč.

Tabulka č. 74: Stav finančních prostředků na bankovních účtech krajů, obcí a DSO a regionálních rad k 30.6. (v mld. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
kraje	5,3	10,1	13,0	29,3	31,5	29,2	16,7	16,6	24,5	24,3	27,0
obce a DSO	48,4	60,4	65,3	76,2	76,7	72,6	69,7	72,5	83,4	96,5	101,8
regionální rady	.	.	0,8	2,7	2,3	3,4	2,8	2,8	2,5	2,4	2,6
celkem	53,7	70,6	79,1	108,2	110,5	105,2	89,2	91,9	110,4	123,2	131,4

2. Příjmy a výdaje krajů

Celkové příjmy krajů dosáhly ve sledovaném období **90,6 mld. Kč**, proti pololetí předchozího roku byly vyšší o 10,0 mld. Kč (plnění rozpočtu 59,5 %). Nárůst příjmů byl tvořen výhradně zvýšením objemu přijatých transferů (proti srovnatelnému období zhruba o jednu pětinu).

Vlastní příjmy krajů dosáhly celkem **25,3 mld. Kč**, proti červnu minulého roku byly nižší o 0,2 mld. Kč. K poklesu došlo pouze v části daňových příjmů, jejichž objem dosáhl 22,9 mld. Kč (o 0,3 mld. Kč méně), nedaňové příjmy vzrostly o 0,1 mld. Kč a kapitálové příjmy zůstaly na stejné výši jako v pololetí loňského roku. V souvislosti s vyšším nárůstem objemu přijatých transferů při současném poklesu vlastních příjmů se významně zvýšil podíl přijatých transferů na celkových příjmech krajů, dosáhl 72,1 %, zatímco v pololetích předchozích tří let se pohyboval v rozmezí 67,9 % - 68,1 %.

Tabulka č. 75: Příjmy krajů v 1. pololetí 2015 (v mil. Kč)

	skutečnost k 30.6.2014	rozpočet 2015		skutečnost k 30.6.2015	% plnění rozpočtu	Index 2015/ 2014
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	23 211,8	49 200,0	49 200,0	22 921,2	46,6	98,7
z toho:						
daně z příjmů fyzických osob	5 883,8	13 000,0	13 000,0	5 915,5	45,5	100,5
daně z příjmů právnických osob	5 044,9	11 700,0	11 700,0	5 550,7	47,4	110,0
daň z přidané hodnoty	12 264,8	24 500,0	24 500,0	11 442,9	46,7	93,3
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	2 077,9	4 200,0	4 200,0	2 197,5	52,3	105,8
III. Kapitálové příjmy	182,6	380,0	380,0	172,2	45,3	94,3
Vlastní příjmy	25 472,3	53 780,0	53 780,0	25 290,9	47,0	99,3
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	54 110,3	85 906,1	98 515,2	65 302,8	66,3	120,7
Příjmy celkem (po konsolidaci)	79 582,6	139 686,1	152 295,2	90 593,7	59,5	113,8

Daňové příjmy krajů dosáhly celkem **22,9 mld. Kč** (plnění předpokladů rozpočtu 46,6 %).

Daňové příjmy krajů jsou tvořeny téměř ze 100 % podíly na celostátně vybíraných daních, které jsou definovány v zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Pro rok 2015 nebyly přijaty žádné změny v rozpočtovém určení daní, daňové příjmy krajů se odvíjely od celostátního inkasa sdílených daní.

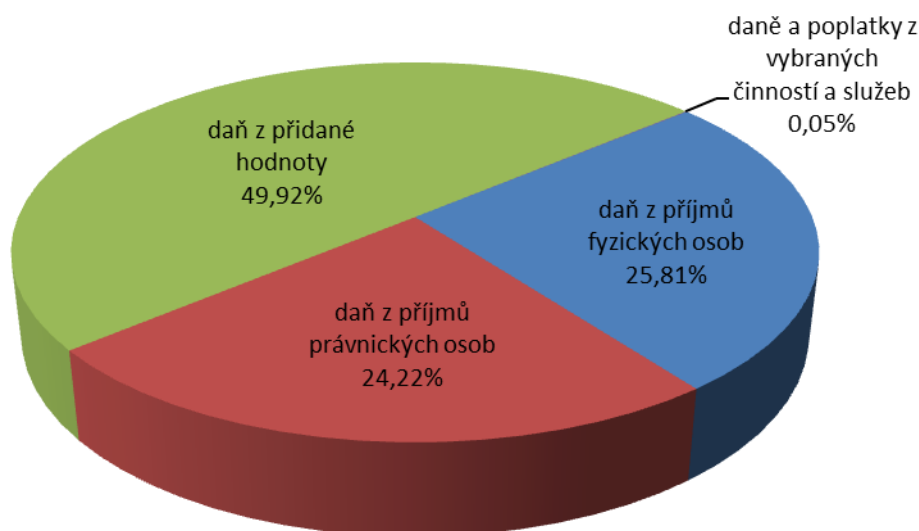
Výnos **daně z příjmů fyzických osob** dosáhl stejné výše jako v pololetí loňského roku, tj. **5,9 mld. Kč** (plnění rozpočtu 45,5 %). Rovněž z hlediska jednotlivých částí této daně, kterou tvoří daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a daň z kapitálových výnosů, nedošlo k výraznějším změnám.

Daň z příjmů právnických osob byla zaúčtována ve výši **5,5 mld. Kč**, ve srovnání se stejným obdobím loňského roku to bylo o 0,5 mld. Kč více (plnění rozpočtu 47,4 %).

Výnos **daně z přidané hodnoty** dosáhl ve sledovaném období **11,4 mld. Kč**, což znamená pokles proti loňskému pololetí o 0,9 mld. Kč (plnění rozpočtu 46,7 %). V pololetích předchozích dvou let byl vždy vykazován její nárůst (o 1,0 mld. Kč a o 0,9 mld. Kč), a to i přes snížení procenta sdílení pro kraje z 8,29 % na 7,86 % pro období 2013-2015. Pokles inkasa DPH v letošním 1. pololetí byl způsoben mimořádnými vlivy a částečně také přijatými legislativními opatřeními. Z predikce daňových příjmů vyplývá, že ve druhém pololetí by propad měl být vyrovnán a mělo by být dosaženo hodnot předpokládaných rozpočtem.

Daně a poplatky z vybraných činností a služeb, které tvoří jen velmi malou část celkových daňových příjmů krajů, činily 12,0 mil. Kč (největší objem tvoří správní poplatky).

Graf č. 36: Daňové příjmy krajů k 30.6.2015

Nedaňové příjmy krajů dosáhly v souhrnu **2,2 mld. Kč**, to je o 0,1 mld. Kč více nežli v pololetí předchozího roku (plnění předpokladů rozpočtu činilo 52,3 %). Nárůst byl vykázán především na položce splátky půjček od příspěvkových organizací (o 0,2 mld. Kč) a dále na položce odvody příspěvkových organizací, na druhé straně došlo ke snížení příjmů z vlastní činnosti (o 0,2 mld. Kč).

Kapitálové příjmy krajů činily **0,2 mld. Kč** (plnění předpokladů rozpočtu 45,3 %). Tento zdroj příjmů zůstává dlouhodobě stabilní, neboť zhruba stejný objem byl vykázán i v pololetích předchozích čtyř let.

Objemově nejvýznamnější zdroj příjmů rozpočtů krajů představují transfery poskytované ze státního rozpočtu, ze státních fondů a z rozpočtů regionálních rad. Do konsolidovaných přijatých transferů patří také některé převody z vlastních fondů. V letošním roce se váha transferů v rozpočtech krajů dále posílila, a to v souvislosti se změnou kompetencí ve financování sociálních služeb.

Celkový objem transferů přijatých do rozpočtů krajů činil **65,3 mld. Kč**, proti pololetí předchozího roku to bylo o 11,2 mld. Kč více (plnění rozpočtu 66,3%).

Ze státního rozpočtu jsou krajům poskytovány transfery z kapitoly VPS, které zahrnují příspěvek na výkon státní správy v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů, tzv. ostatní dotace z kapitoly VPS a dále transfery z ostatních kapitol státního rozpočtu.

Příspěvek na výkon státní správy v přenesené působnosti poskytovaný v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů (příloha č. 5 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2015) byl stanoven ve výši 1,0 mld. Kč. Pro rok 2015 nebyl objem příspěvku valorizován, stejně jako v předchozích pěti letech.

Do konce pololetí přijaly kraje ze státního rozpočtu z kapitoly VPS v rámci finančního vztahu celkem 0,5 mld. Kč.

Ostatní dotace poskytované krajům z kapitoly VPS byly v rozpočtu na rok 2015 stanoveny v celkové výši 0,5 mld. Kč. Neinvestiční prostředky ve výši 0,3 mld. Kč byly zahrnuty v ukazateli „Další prostředky pro územní samosprávné celky“, a byly určeny na tituly, které v etapě přípravy návrhu rozpočtu nelze rozpočtovat u konkrétních příjemců (prostředky na výdaje stanovené zvláštními zákony nebo dalšími právními předpisy, prostředky pro řešení aktuálních problémů územních samosprávných celků). Investiční prostředky ve výši 0,2 mld. Kč byly zahrnuty v ukazateli „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“ s určením na majetkové vypořádání pozemků pod stavbami silnic II. a III. tříd (usnesení vlády č. 417/2012).

Do konce pololetí přijaly kraje z kapitoly VPS celkem 29,0 mil. Kč, jednalo se výhradně o dotace neinvestiční (účelové dotace na náhrady škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, dotace na činnosti v oblasti prevence vzniku, rozvoje a šíření TBC, dotace na náhradu výdajů spojených s likvidací léčiv). Investiční dotace z kapitoly VPS jsou zpravidla čerpány až ve druhé polovině roku.

Transfery poskytované přímo z rozpočtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu a ze státních fondů představují objemově nejvýznamnější zdroj příjmů krajů. V průběhu 1. pololetí přijaly kraje ze státního rozpočtu a státních fondů (bez kapitoly VPS) finanční prostředky v celkové výši 61,4 mld. Kč, což proti srovnatelnému období předchozího roku znamená zvýšení o 9,1 mld. Kč. K nárůstu prostředků došlo především v sociální oblasti (v souvislosti s převodem financování sociálních služeb ze státu na kraje) a dále v části přímých nákladů na vzdělávání.

Největší objem transferů, obdobně jako v minulých letech, přijaly kraje z kapitoly **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**. Jejich výše dosáhla 51,6 mld. Kč (v prvním pololetí loňského roku 49,7 mld. Kč). Převážnou část dotací pokrývaly neinvestiční výdaje určené na přímé náklady na vzdělávání (platy, výdaje na učební pomůcky a školní potřeby, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, služby apod.). Značná část transferů směřovala také na zvýšení platů pracovníků regionálního školství. Další prostředky byly použity v rámci programů zaměřených na rozvoj a zkvalitnění vzdělávání, do oblasti odborného a dalšího vzdělávání, na podporu asistentů pedagogů pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním apod.

Z kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí** obdržely kraje finanční prostředky ve výši 7,6 mld. Kč (v loňském pololetí 1,1 mld. Kč). Rozhodující část tvořily neinvestiční nedávkové transfery poskytované podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, jejichž výše dosáhla 7,0 mld. Kč (kraj rozděluje prostředky na podporu poskytování sociálních služeb všem poskytovatelům, kteří jsou zapsáni v registru poskytovatelů sociálních služeb podle ustanovení § 85 odst. 1 zákona o sociálních službách, tzn. organizacím zřízeným krajem či

obcemi a dalším právníckým a fyzickým osobám - např. obecně prospěšným společností, občanským spolkům, zařízením provozovaným církvemi a náboženskými společnostmi).

Transfery byly dále poskytnuty také v rámci operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, který je zaměřen na snížení nezaměstnanosti a zlepšení struktury pracovních míst. Část prostředků byla rovněž uvolněna na státní příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a na služby v oblasti sociální integrace.

Tabulka č. 76: Přehled o transferech a půjčkách přijatých krajskými úřady ze státního rozpočtu a ze státních fondů v 1. pololetí 2015 (v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Úřad vlády České republiky	5,0	5,0		
Ministerstvo zahraničních věcí	0,9	0,9		
Ministerstvo obrany	2,6	2,6		
Ministerstvo práce a sociálních věcí	7 603,0	7 496,6	106,4	
Ministerstvo vnitra	68,7	68,7		
Ministerstvo životního prostředí	166,6	17,7	148,9	
Ministerstvo pro místní rozvoj	98,7	4,8	93,9	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	62,1	0,4	60,5	1,2
Ministerstvo dopravy	961,9	961,9		
Ministerstvo zemědělství	15,8	1,4	14,4	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	51 566,5	51 562,1	4,4	
Ministerstvo kultury	30,7	30,1	0,6	
Ministerstvo zdravotnictví	83,8	63,9	19,9	
Národní fond	205,7	198,5	7,2	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotačního vztahu	520,4	520,4		
VPS - ostatní transfery	29,2	29,2		
Státní fond životního prostředí	9,1	0,5	8,6	
Státní fond dopravní infrastruktury	542,7	54,2	488,5	
C e l k e m	61 973,4	61 018,9	953,3	1,2

Kraje přijaly z rozpočtu kapitoly **Ministerstvo dopravy** finanční prostředky v celkovém objemu 1,0 mld. Kč, oproti srovnatelnému období předchozího roku to bylo o 0,5 mld. Kč více. Jednalo se o neinvestiční transfery, které byly určeny na příspěvek na ztrátu dopravce z provozu veřejné osobní drážní dopravy.

Objem finančních prostředků ve výši 0,2 mld. Kč obdržely kraje z kapitoly **Ministerstvo životního prostředí**, z toho značnou část tvořily investiční transfery, které směřovaly na podporu udržitelného využívání zdrojů energie a na podporu zlepšování stavu přírody a krajiny.

Kraje rovněž k danému období obdržely finanční prostředky z kapitoly **Ministerstvo pro místní rozvoj** ve výši 0,1 mld. Kč, které byly uvolněny především v rámci Integrovaného operačního programu (IOP), který je zaměřený na řešení společných regionálních problémů v oblastech infrastruktury pro veřejnou správu, veřejné služby a územní rozvoj. Podpora směřuje na rozvoj informačních technologií ve veřejné správě, zlepšování infrastruktury v oblasti sociálních služeb, podporu cestovního ruchu, kulturního dědictví apod.

Na financování dopravní infrastruktury poskytl krajům **Státní fond dopravní infrastruktury** transfery v celkovém objemu 0,5 mld. Kč, z toho převážnou část pokrývaly investiční prostředky.

V souvislosti s přehledem čerpání transferů ze státního rozpočtu a ze státních fondů je nutné zmínit, že v hospodaření krajů a zejména jejich příspěvkových organizací v odvětví dopravy se promítá také rozhodnutí Ministerstva dopravy o finanční pomoci krajům na opravy silnic II. a III. tříd. Bylo rozhodnuto, že v letošním roce bude ze SFDI na tyto účely uvolněno 4,4 mld. Kč s tím, že částka bude rozdělena mezi jednotlivé kraje na základě procentuálního podílu délky předmětné silniční sítě připadající na příslušný kraj. Převážná část těchto prostředků však bude čerpána až ve druhé polovině roku.

Celkové výdaje krajů činily 80,9 mld. Kč (plnění rozpočtu 52,6 %), ve srovnání s pololetím loňského roku byly vyšší o 11,4 mld. Kč. Na rozdíl od vývoje v pololetích předchozích let, kdy růst výdajů byl v zásadě koncentrován pouze v části běžných výdajů a v části kapitálových výdajů byl vykazován pokles, došlo v tomto pololetí k poměrně významnému nárůstu kapitálových výdajů (proti srovnatelnému pololetí zhruba o tři čtvrtiny), objem kapitálových výdajů vykázaných za období 1. pololetí byl v dosavadní existenci krajů letos nejvyšší.

Tabulka č. 77: Výdaje krajů k 30. červnu v letech 2013 – 2015 (v mil. Kč)

	2013	2014	2015	Index	
				2014/ 2013	2015/ 2014
I. Běžné výdaje	61 927,7	64 664,0	72 310,5	104,4	111,8
z toho					
Platy a ostatní platby za provedenou práci	1 130,5	1 170,4	1 220,2	103,5	104,3
Nákup materiálu	109,0	110,8	159,9	101,7	144,3
Úroky vlastní	85,7	84,7	72,6	98,8	85,7
Nákup vody, paliv a energie	313,5	218,2	63,5	69,6	29,1
Nákup služeb	1 268,6	1 222,2	1 256,6	96,3	102,8
Ostatní nákupy	312,1	316,1	504,1	101,3	159,5
Výdaje na dopravní obslužnost	5 816,7	6 018,0	5 882,2	103,5	97,7
Neinvestiční transfery podnikatel. subjektům	1 933,1	1 913,1	1 930,7	99,0	100,9
Neinvestiční transfery nezisk. a podob. org.	1 167,4	1 179,2	2 688,6	101,0	228,0
Neinvestiční transfery příspěv. a podob. org.	47 801,2	50 493,1	55 426,7	105,6	109,8
z toho: zřízeným příspěvkovým organizacím	23 733,3	24 855,1	27 022,1	104,7	108,7
cizím příspěvkovým organizacím	23 978,5	25 548,7	28 321,0	106,5	110,9
II. Kapitálové výdaje	5 159,1	4 913,7	8 627,9	95,2	175,6
z toho:					
Investiční nákupy a související výdaje	2 902,3	2 314,1	4 596,6	79,7	198,6
Nákup akcií a majetkových podílů	97,0	171,7	290,5	177,0	169,2
Investiční transfery podnikatel. Subjektům	335,7	332,8	219,7	99,1	66,0
Investiční transfery nezisk. a podobným org.	23,6	31,2	40,0	132,2	128,2
Investiční transfery příspěvk. organizacím	1 204,8	1 426,3	2 613,9	118,4	183,3
Investiční transfery veř. rozp. územní úrovně	381,0	369,3	422,0	96,9	114,2
Výdaje celkem	67 086,8	69 577,7	80 938,4	103,7	116,3

Běžné výdaje krajů dosáhly 72,3 mld. Kč, což znamená zvýšení o 7,6 mld. Kč.

V rámci běžných výdajů byl nárůst vykázan především v jejich objemově nejvýznamnější části, kterou jsou neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím (dosáhly 55,4 mld. Kč, tj. o 5,0 mld. Kč více), a dále pak v části neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím (činily 2,7 mld. Kč, tj. o 1,5 mld. Kč více). Nárůst těchto transferů se promítl v organizacích působících v odvětví vzdělávání a školských služeb a v odvětví sociálních služeb. K mírnému nárůstu běžných výdajů došlo také na položce nákup materiálu a položce ostatní nákupy.

Naopak snížení výdajů bylo zaznamenáno na položce nákup vody, paliv a energie, kde výdaje činily 0,1 mld. Kč, tj. o 0,1 mld. Kč méně (pokles zejména ve výdajích na plyn a elektrickou

energii). Mírně se snížily také výdaje na dopravní územní obslužnost, dosáhly 5,9 mld. Kč (pokles o 0,1 mld. Kč).

Na ostatních hlavních položkách pak zůstal objem výdajů zhruba stejný jako v loňském pololetí: platy a ostatní platby za provedenou práci činily 1,2 mld. Kč, výdaje na úroky 0,1 mld. Kč, výdaje na nákup služeb 1,2 mld. Kč a neinvestiční transfery podnikatelským subjektům 1,9 mld. Kč.

Kapitálové výdaje krajů dosáhly 8,6 mld. Kč a proti pololetí předchozího roku vzrostly o 3,7 mld. Kč. Plnění předpokladů rozpočtu dosáhlo 49,7 %.

Nárůst byl vykázan především v objemově nejvýznamnější skupině, kterou jsou investiční nákupy a související výdaje. Na investice vynaložily kraje celkem 4,6 mld. Kč, což bylo dvakrát více než v pololetí minulého roku (investice byly směřovány zejména do odvětví dopravy, vzdělávání, zdravotnictví a sociálních služeb).

Výdaje na nákup akcií a majetkových podílů činily 0,3 mld. Kč a proti srovnatelnému období vzrostly o 0,1 mld. Kč.

V rámci investičních transferů poskytovaných z rozpočtů krajů byl nárůst vykázan především v případě transferů určených příspěvkovým organizacím (o 1,2 mld. Kč). Transfery určené neziskovým a podobným organizacím a transfery veřejným rozpočtům územní úrovně dosáhly zhruba stejné úrovně jako v loňském pololetí. Objem transferů určených podnikatelským subjektům se mírně snížil (o 0,1 mld. Kč).

Hospodaření krajů skončilo v 1. pololetí s přebytkem ve výši 9,7 mld. Kč, v loňském pololetí činil přebytek 10,0 mld. Kč.

3. Příjmy a výdaje obcí a DSO

Celkové příjmy obcí a DSO (dále jen „obcí“) dosáhly **131,0 mld. Kč**, což znamená plnění předpokladů rozpočtu 47,1 %. Ve srovnání s pololetím předchozího roku je možné hovořit o stagnaci celkových příjmů (pokles o 0,3 mld. Kč).

Tabulka č. 78: Příjmy obcí a DSO v 1. pololetí 2015 (v mil. Kč)

	skutečnost k 30.6.2014	rozpočet 2015		skutečnost k 30.6.2015	% plnění rozpočtu	Index 2015/ 2014
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	85 692,3	171 224,3	171 224,3	84 626,6	49,4	98,8
z toho:						
daně z příjmů fyzických osob	17 621,3	40 000,0	40 000,0	16 926,1	42,3	96,1
daně z příjmů právnických osob	18 990,4	37 100,0	37 100,0	20 469,5	55,2	107,8
daň z přidané hodnoty	33 796,8	67 800,0	67 800,0	31 234,1	46,1	92,4
daně a poplatky z vybr. činností	9 167,5	16 224,3	16 224,3	9 590,2	59,1	104,6
daň z nemovitých věcí	6 116,1	10 100,0	10 100,0	6 406,6	63,4	104,7
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	17 870,1	30 267,0	30 267,0	14 228,6	47,0	79,6
III. Kapitálové příjmy	2 761,1	6 834,5	6 834,5	2 165,3	31,7	78,4
Vlastní příjmy	106 323,5	208 325,8	208,325,8	101 020,5	48,5	95,0
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	25 051,0	49 676,7	70 128,7	29 986,9	42,8	119,7
Příjmy celkem (po konsolidaci)	131 374,3	258 002,5	278 454,5	131 018,2	47,1	99,7

Vlastní příjmy obcí dosáhly 101,0 mld. Kč, proti červnu loňského roku byly o 5,3 mld. Kč nižší (plnění rozpočtu 48,5 %). K poklesu došlo ve všech třech složkách vlastních příjmů obcí, daňové příjmy klesly o 1,1 mld. Kč, nedaňové o 3,6 mld. Kč a kapitálové o 0,6 mld. Kč.

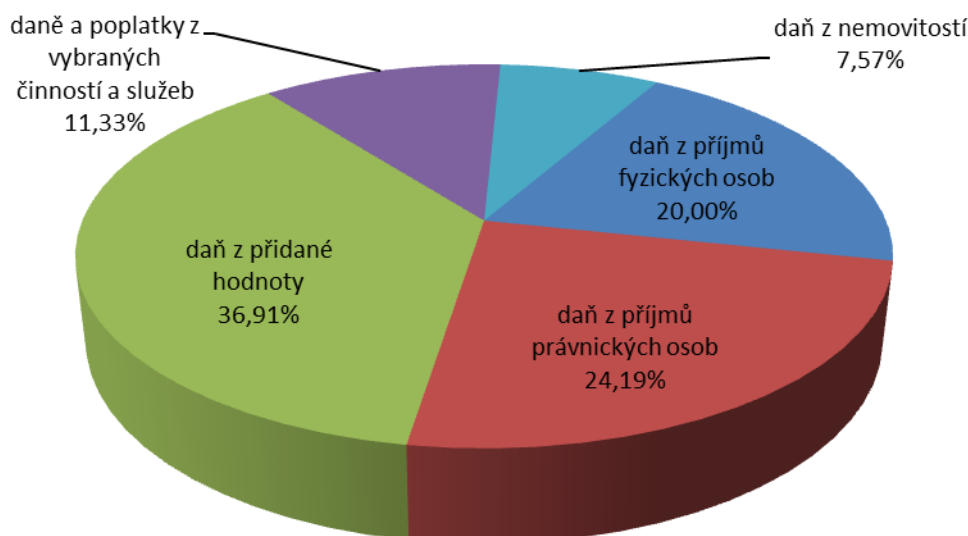
Objem přijatých transferů se ve srovnání s pololetím loňského roku zvýšil o 4,9 mld. Kč. To při současném poklesu vlastních příjmů znamenalo nárůst podílu transferů na celkových příjmech obcí z 19,1 % v loňském pololetí na 22,9 %.

Daňové příjmy dosáhly **84,6 mld. Kč**, proti červnu loňského roku byly nižší o 1,1 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu činilo 49,4 %). Pokles daňových příjmů kontrastuje zejména ve srovnání s výsledky v předchozích dvou letech, kdy v souvislosti s posílením rozpočtového určení daní účinného od 1.1.2013 docházelo k nárůstům daňových příjmů obcí (v pololetí 2013 činil nárůst proti srovnatelnému období 6,7 mld. Kč a v pololetí 2014 to bylo 2,5 mld. Kč). Očekávání dalšího obdobného nárůstu nebyla naplněna a nižší objem daňových příjmů v prvních měsících roku mohl v případě některých obcí vést k problémům s financováním připravených projektů. Operativně proto musely přizpůsobit své výdaje pomalejšímu náběhu příjmů. Z tohoto pohledu mohl být vývoj daňových příjmů ze strany některých měst a obcí vnímán negativně.

Celkový výnos **daně z příjmu fyzických osob** činil **16,9 Kč**, proti pololetí loňského roku se snížil o 0,7 mld. Kč (plnění rozpočtu 42,3 %). Pokles byl vykázan především u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, která tvoří objemově nejvýznamnější část daně z příjmů fyzických osob. Její objem dosáhl 14,5 mld. Kč, což bylo o 0,4 mld. Kč méně. Dále pokračoval také, stejně jako v předchozích srovnatelných obdobích, postupný pokles inkasa daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti, výnos činil 0,7 mld. Kč (proti loňskému pololetí o 0,3 mld. Kč méně). Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů (zahrnuje daně z úroků, dividend a jiných kapitálových výnosů, případně i daně z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby) zůstala zhruba na úrovni pololetí minulého roku, činila 1,7 mld. Kč.

Daň z příjmů právnických osob byla zaúčtována ve výši **20,5 mld. Kč**, což proti pololetí předchozího roku znamená nárůst o 1,5 mld. Kč (plnění rozpočtu 55,2 %). Daň z příjmů právnických osob zahrnující daň ze zisku a kapitálových výnosů dosáhla 14,3 mld. Kč, to je o 1,0 mld. Kč více nežli v pololetí předchozího roku (plnění rozpočtu 45,6 %). Daň z příjmů právnických osob za obce, která zahrnuje daň v případech, kdy poplatníkem je obec, vzrostla o 0,5 mld. Kč a dosáhla 6,1 mld. Kč.

Graf č. 37: Daňové příjmy obcí a DSO k 30.6.2015

Výnos **daně z přidané hodnoty**, která je objemově nejvýznamnějším daňovým příjmem obecních rozpočtů, činil **31,2 mld. Kč**, což bylo o 2,6 mld. Kč méně nežli v pololetí minulého roku (plnění rozpočtu 46,1 %).

Daně a poplatky z vybraných činností a služeb dosáhly celkem **9,6 mld. Kč**, proti pololetí minulého roku vzrostly o 0,4 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu 59,1%).

Vývoj v jednotlivých skupinách daní a poplatků byl odlišný. Nárůst byl vykázan především u ostatních odvodů z vybraných činností a služeb, které dosáhly 2,9 mld. Kč, což bylo o 0,3 mld. Kč více než v loňském pololetí. V rámci dané skupiny vzrostly zejména odvody z loterií a podobných her (o 0,1 mld. Kč) a odvody z výherních hracích přístrojů (o 0,2 mld. Kč). Zvýšil se také příjem ze správních poplatků, které dosáhly 1,4 mld. Kč (o 0,1 mld. Kč více). Zhruba na stejné úrovni jako v loňském pololetí zůstal příjem z poplatků v oblasti životního prostředí (1,5 mld. Kč) a příjem z místních poplatků z vybraných činností a služeb (3,7 mld. Kč).

Výnos **daně z nemovitých věcí**, která je výlučným příjmem obecních rozpočtů, dosáhl **6,4 mld. Kč**, tj. o 0,3 mld. Kč více nežli v pololetí minulého roku (dříve „daň z nemovitostí“, od 1.1.2014 změna názvu daně).

Obce mohou významněji ovlivnit výši příjmu z daně z nemovitých věcí, neboť mají možnost stanovit obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovitosti na území celé obce jeden místní koeficient modifikující výslednou daň (ve výši 2, 3, 4 nebo 5). Tímto koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory, s výjimkou některých zemědělských pozemků. Z celkového počtu 6 248 obcí má pro rok 2015 místní koeficient navýšeno 518 obcí (tj. o 4 obce více nežli v předchozím roce). Převážná většina obcí (85 %) má stanovený koeficient ve výši 2.

Nedaňové příjmy byly zaúčtovány v souhrnné výši **14,2 mld. Kč** a proti pololetí minulého roku byly nižší o 3,6 mld. Kč. Pokles souvisí především s loňským vývojem výnosů z finančního majetku, kdy v pololetí objem příjmů v této skupině dosáhl 4,1 mld. Kč, v letošním pololetí to bylo 0,9 mld. Kč, tj. o 3,2 mld. Kč méně. Důvodem jsou výrazně nižší příjmy z podílu na zisku a dividend, jejichž objem letos činil 0,6 mld. Kč, zatímco v pololetí minulého roku to bylo 3,7 mld. Kč (realizace výplaty dividend Pražské teplárenské Holding, a.s.). V loňském roce se jednalo o mimořádný jednorázový příjem. Pokles nedaňových příjmů byl dále vykázan v části odvodů příspěvkových organizací (o 0,2 mld. Kč) a v části příjmů z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy (o 0,1 mld. Kč).

Naproti tomu k menšímu nárůstu došlo v objemově nejvýznamnějších částech nedaňových příjmů, kterými jsou příjmy z vlastní činnosti (dosáhly 4,1 mld. Kč) a příjmy z pronájmu majetku (5,6 mld. Kč). V obou případech představoval nárůst zhruba 0,1 mld. Kč.

Kapitálové příjmy byly zaúčtovány v celkové výši **2,2 mld. Kč**, proti loňskému pololetí byly nižší o 0,6 mld. Kč. Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku dosáhly 1,9 mld. Kč, což bylo o 0,4 mld. Kč méně.

Významnou součástí příjmů obecních rozpočtů jsou **transfery**, které jsou obcím poskytovány ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z rozpočtů krajů a z rozpočtů regionálních rad, mezi konsolidované přijaté transfery patří také některé převody z vlastních fondů obcí. Celkový objem transferů přijatých obcemi v průběhu pololetí činil **30,0 mld. Kč**, proti srovnatelnému období to bylo o 4,9 mld. Kč více (plnění předpokladů rozpočtu 42,8 %).

Rozhodující část tvořily transfery ze státního rozpočtu a z rozpočtů státních fondů, které v souhrnu dosáhly 20,3 mld. Kč, z rozpočtů krajů obce získaly 1,6 mld. Kč a z rozpočtů

regionálních rad 2,7 mld. Kč. Zbývající část transferů převedly obce do rozpočtů z vlastních fondů.

Transfery ze státního rozpočtu zahrnují dotace poskytované z kapitoly VPS poskytované v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu hlavního města Prahy (přílohy č. 6 a č. 7 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2015), dále tzv. ostatní dotace z kapitoly VPS a dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu.

V podobě finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí a k rozpočtu hl. m. Prahy nedošlo proti předchozímu roku ke změnám. Obsahem finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí nadále zůstává pouze příspěvek na výkon státní správy a dotace na vybraná zdravotnická zařízení, finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy zahrnuje příspěvek na výkon státní správy. Výše příspěvku na výkon státní správy a výše dotace na vybraná zdravotnická zařízení pro rok 2015 nebyla vzhledem k realizaci úsporných opatření ve státním rozpočtu valorizována. V celkovém objemu příspěvku byla zohledněna pouze změna počtu obyvatel u jednotlivých správních obvodů kategorií obcí a v případě dotace na vybraná zdravotnická zařízení pouze změny kapacit v zdravotnických zařízeních.

Příspěvek na výkon státní správy je určen na částečnou úhradu výdajů spojených s výkonem státní správy dle § 62 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Pro rok 2015 zůstala zachována pro všechny kategorie obcí tzv. „kumulovaná“ konstrukce příspěvku, tj. příspěvek představuje součet dílčích částek vypočtených pro jednotlivé správní působnosti.

Dotace na vybraná zdravotnická zařízení je určena pro dětské domovy do tří let věku zřizované obcemi podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, které nejsou napojeny na soustavu zdravotních pojišťoven.

Celkový objem finančních prostředků poskytovaných v rámci finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finančního vztahu k rozpočtu hl. m. Prahy byl ve státním rozpočtu stanoven ve výši 8,2 mld. Kč (z toho pro obce 7,4 mld. Kč a hl. m. Prahu 0,8 mld. Kč). Jedná se v zásadě o finanční prostředky určené na výkon státní správy, neboť dotace na vybraná zdravotnická zařízení tvoří jen zlomek z objemu prostředků poskytovaných v rámci finančních vztahů (v rozpočtu stanovena ve výši 23,4 mil. Kč, dotace na jedno místo činí 93 068 Kč).

V průběhu 1. pololetí přijaly obce v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a k rozpočtu hl. m. Prahy v měsíčních splátkách finanční prostředky ve výši 4,1 mld. Kč.

Mimo finanční vztahy byly v kapitole VPS rozpočtovány pro rok 2015 další dotační tituly pro obce a hlavní město Prahu v celkové výši 0,7 mld. Kč. Větší část tvořily investiční prostředky, které byly zahrnuty v ukazateli „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS. Prostředky byly vyčleněny v programu - Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství a programu - Akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a Vlády ČR.

V průběhu prvního pololetí přijaly obce v rámci ostatních dotací z kapitoly VPS celkem 0,1 mld. Kč, přičemž převážnou část tvořily investiční prostředky.

Kromě transferů z kapitoly VPS byly v průběhu prvního pololetí převedeny z rozpočtů ostatních ústředních orgánů státní správy a státních fondů do rozpočtu obcí další finanční prostředky, a to v souladu se schválenými programy pro rok 2015. Prostřednictvím těchto transferů se realizují významné programy, které přispívají k rozvoji infrastruktury v obcích.

Celkem ze státního rozpočtu a státních fondů (bez kapitoly VPS) přijaly obce prostředky ve výši 16,1 mld. Kč, proti srovnatelnému období předchozího roku to bylo o 2,9 mld. Kč více. Nárůst se promítá především v oblasti životního prostředí a v oblasti sociální.

Z kapitoly **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** získaly obce transfery ve výši 6,8 mld. Kč, což představuje mírné zvýšení oproti srovnatelnému období roku 2014. Převážná část těchto účelových prostředků zahrnuje přímé náklady na vzdělávání (hlavní město Praha) a dotace na soukromé školy (hlavní město Praha), další prostředky směřovaly například na zvýšení platů pracovníků regionálního školství. Obdobně jako v minulém roce byly podpořeny projekty zaměřené na rozvoj a zkvalitnění vzdělávání, sociální prevence a prevence kriminality, program protidrogové politiky apod.

Objem finančních prostředků ve výši 3,9 mld. Kč (nárůst proti pololetí loňského roku o 1,2 mld. Kč) obdržely obce z kapitoly **Ministerstvo životního prostředí**. Převážnou část tvořily investiční transfery realizované v rámci vodohospodářských projektů, které byly zaměřené na výstavbu a technickou obnovu kanalizací, čističek odpadních vod, revitalizaci vodních nádrží a rovněž obnovu ekologické stability krajiny. Další prostředky byly použity na podporu udržitelného využívání zdroje energie, dále na podporu zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží, snižování rizika povodní, zlepšování kvality ovzduší apod.

Tabulka č. 79: Přehled o transferech a půjčkách přijatých obcemi a DSO ze státního rozpočtu a ze státních fondů v 1. pololetí 2015 (v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Úřad vlády České republiky	7,9	7,9		
Ministerstvo obrany	8,2	6,2	2,0	
Ministerstvo práce a sociálních věcí	2 794,0	2 783,3	10,7	
Ministerstvo vnitra	82,3	81,8	0,5	
Ministerstvo životního prostředí	3 883,8	110,9	3 772,9	
Ministerstvo pro místní rozvoj	1 074,8	283,8	791,0	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	34,4	6,9	27,5	
Ministerstvo dopravy	146,5	115,1	31,4	
Ministerstvo zemědělství	174,6	88,7	85,2	0,7
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	6 811,3	6 738,0	73,3	
Ministerstvo kultury	143,8	139,1	4,7	
Ministerstvo zdravotnictví	17,1	9,0	8,1	
Národní fond	135,7	107,6	28,1	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotačního vztahu	4 124,7	4 124,7		
VPS - ostatní transfery	130,9	23,0	107,9	
Státní zemědělský intervenční fond	362,5	64,8	297,7	
Státní fond životního prostředí	285,2	10,1	216,4	58,7
Státní fond dopravní infrastruktury	135,4	9,2	126,2	
Státní fond rozvoje bydlení	7,1	7,1		
Státní fond kinematografie	1,1	0,7	0,4	
C e l k e m	20 361,3	14 717,9	5 584,0	59,4

Obce přijaly z rozpočtu **Ministerstva práce a sociálních věcí** objem transferů v celkové výši 2,8 mld. Kč, to znamená oproti předchozímu roku zvýšení o 1,0 mld. Kč. Značnou část z celkového objemu představují transfery na aktivní politiku zaměstnanosti a financování společných programů EU a ČR zaměřených na zlepšení struktury pracovních míst, snížení nezaměstnanosti apod. Další prostředky byly obcím uvolněny na výkon pěstounské péče, na výkon činnosti obce s rozšířenou působností v oblasti sociálně-právní ochrany dětí, na státní

příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a na neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

V průběhu 1. pololetí získaly obce z kapitoly **Ministerstvo pro místní rozvoj** účelové prostředky ve výši 1,1 mld. Kč. Z toho největší část představovaly prostředky uvolněné pro hlavní město Praha prostřednictvím operačních programů Praha Adaptabilita (projekty v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji apod.) a Praha Konkurenceschopnost (podpora projektů v oblasti veřejné dopravy, informačních a komunikačních technologií, zlepšování životního prostředí apod.). Další transfery byly použity na obnovu místních komunikací, na podporu regionálního rozvoje apod.

Objem finančních prostředků z kapitoly **Ministerstvo zemědělství** činil 0,2 mld. Kč, ve srovnání s pololetím předchozího roku došlo k mírnému poklesu. Část transferů směřovala do oblasti investic na podporu výstavby a technického zhodnocení vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu. Neinvestiční přijaté prostředky byly určeny pro obce na hospodaření v lesích a na obnovu lesních porostů.

Z rozpočtu **Ministerstva kultury** přijaly obce 0,1 mld. Kč, prostředky byly určeny zejména na Program regenerace městských památkových rezervací, na podporu profesionálních divadel, stálých profesionálních symfonických orchestrů, na zajištění veřejných informačních služeb knihoven apod. Z kapitoly **Ministerstvo dopravy obdržely** obce finanční prostředky ve výši 0,1 mld. Kč, neinvestiční prostředky byly uvolněny na příspěvek za ztrátu dopravce z provozu veřejné osobní drážní dopravy, investiční prostředky směřovaly na pořízení a technické zhodnocení silniční sítě ve správě obcí.

Ze **Státního zemědělského intervenčního fondu** získaly obce transfery v celkovém objemu 0,4 mld. Kč. V rámci společných programů EU a ČR byly určeny především do obnovy a rozvoje vesnic, do občanského vybavení a služeb v obcích např. v oblasti školství, zdravotnictví, základní obchodní infrastruktury a sportovních aktivit. V rámci ochrany rozvoje kulturního dědictví venkova byly podpořeny stavební obnovy památkových budov apod. V oblasti lesnictví byly realizovány akce týkající se lesnické infrastruktury a nákupu lesnické techniky.

Ze **Státního fondu životního prostředí** přijaly obce finanční prostředky ve výši 0,3 mld. Kč. Obdobně jako v předcházejících letech směřovaly k ochraně vod, k ochraně přírody ve volné krajině a chráněných územích, dále byla podpořena opatření na zlepšení stavu ovzduší i půdy.

Ze **Státního fondu dopravní infrastruktury** získaly obce převážně investiční prostředky ve výši 0,1 mld. Kč na financování dopravní infrastruktury ve své působnosti.

Celkové výdaje obcí dosáhly 112,5 mld. Kč, ve srovnání s pololetím předchozího roku byly nižší o 1,5 mld. Kč (plnění rozpočtu 41,0 %). Pokles se promítl zejména v části kapitálových výdajů.

Běžné výdaje dosáhly celkem 87,0 mld. Kč, proti pololetí předchozího roku vzrostly o 1,7 mld. Kč (plnění rozpočtu 47,7 %).

Na platy a ostatní platby za provedenou práci vynaložily obce 13,2 mld. Kč, proti loňskému pololetí to bylo o 0,6 mld. Kč více.

Růst byl dále vykázan v objemově nejvýznamnější skupině výdajů, kterou tvoří transfery příspěvkovým a podobným organizacím. Jejich celkový objem činil 21,3 mld. Kč, proti pololetí předchozího roku to znamená zvýšení o 2,8 mld. Kč. Transfery neziskovým a podobným organizacím činily 3,7 mld. Kč (nárůst o 0,3 mld. Kč). Objem neinvestičních transferů podnikatelským subjektům zůstal na úrovni předchozího pololetí, tj. 9,7 mld. Kč.

Tabulka č. 80: Výdaje obcí a DSO k 30. červnu v letech 2013 – 2015 (v mil. Kč)

	2013	2014	2015	Index	
				2014/ 2013	2015/ 2014
I. Běžné výdaje	84 549,3	85 273,2	87 026,9	100,9	102,1
z toho:					
Platy a ostatní. platby za provedenou práci	12 071,2	12 605,3	13 230,2	104,4	105,0
Nákup materiálu	1 750,4	1 960,7	1 977,2	112,0	100,8
Nákup vody, paliv a energie	3 927,3	3 703,5	3 534,6	94,3	95,4
Nákup služeb	14 254,9	13 999,0	13 890,1	98,2	99,2
Ostatní nákupy	4 473,8	5 351,6	4 686,4	119,6	87,6
Výdaje na dopravní obslužnost	2 446,5	2 477,7	2 474,6	101,3	99,9
Neinvestiční transfery podnikatel. subjektům	8 506,5	9 637,7	9 663,7	113,3	100,3
Neinvestiční transfery nezisk. a podob. org.	2 979,5	3 355,6	3 740,5	112,6	111,5
Neinvestiční transfery příspěv. a podob. org.	19 171,0	18 508,9	21 353,2	96,5	115,4
z toho: zřízeným příspěvkovým organizacím	15 967,6	15 943,2	17 674,0	99,8	110,9
cizím příspěvkovým organizacím	3 129,5	2 508,1	3 607,1	80,1	143,8
II. Kapitálové výdaje	19 522,7	28 736,8	25 439,3	147,2	88,5
z toho:					
Investiční nákupy a související výdaje	16 605,6	23 248,4	22 872,1	140,0	98,4
Nákup akcií a majetkových podílů	308,0	3 505,6	209,8	1138,2	6,0
Investiční transfery podnikatel. Subjektům	1 452,8	601,3	794,5	41,4	132,1
Investiční transfery nezisk. a podobným org.	70,1	145,1	121,3	207,0	83,6
Investiční transfery příspěvk. Organizacím	361,3	470,8	640,4	130,3	136,0
Výdaje celkem	104 072,0	114 010,0	112 466,2	109,5	98,6

Naproti tomu ve výdajových položkách souvisejících se zajištěním běžného provozu obcí byl vykázán pokles, případně stagnace výdajů. Výdaje na nákup materiálu činily stejně jako v loňském pololetí 2,0 mld. Kč. Výdaje na nákup vody, paliv a energie dosáhly 3,5 mld. Kč (pokles o 0,2 mld. Kč), výdaje na nákup služeb 13,9 mld. Kč (pokles o 0,1 mld. Kč) a výdaje na ostatní nákupy 4,7 mld. Kč (pokles o 0,7 mld. Kč). Ke snížení výdajů došlo taky v platbách za úroky, které činily 0,9 mld. Kč, zatímco v loňském pololetí to bylo 1,1 mld. Kč. Výdaje na dopravní územní obslužnost byly vykázány ve shodné výši, tj. 2,5 mld. Kč.

Kapitálové výdaje obcí činily 25,4 mld. Kč, proti pololetí minulého roku to znamená pokles o 3,3 mld. Kč (plnění rozpočtu 27,6 %). V loňském 1. pololetí naopak proti srovnatelnému období došlo k významnému nárůstu celkových kapitálových výdajů. Z hlediska struktury kapitálových výdajů je však nutné připomenout, že v pololetí loňského roku zhruba jednu třetinu celkového nárůstu kapitálových výdajů tvořily výdaje na nákup akcií a majetkových podílů, které činily 3,5 mld. Kč. Jednalo o mimořádné jednorázové výdaje (výdaje hl. m. Prahy na nákup akcií společnosti Pražská plynárenská, a.s.), dlouhodobě se výdaje obcí na nákup akcií pohybují v rozmezí 0,2–0,4 mld. Kč. V letošním pololetí činily pouze 0,2 mld. Kč, to je proti srovnatelnému období o 3,3 mld. Kč méně.

Výdaje na investiční nákupy a související výdaje, které představují objemově nejvýznamnější položku kapitálových výdajů (zahrnují platby za pořízení dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku pro činnost organizace a za nákup pozemků), dosáhly celkem 22,9 mld. Kč a proti pololetí předchozího roku byly nižší pouze o 0,3 mld. Kč.

K mírnému nárůstu kapitálových výdajů došlo na položkách investiční transfery příspěvkovým organizacím a investiční transfery podnikatelským subjektům (shodně o 0,1 mld. Kč). Objem investičních transferů neziskovým a podobným organizacím zůstal ve stejné výši jako v pololetí minulého roku.

Hospodaření obecních rozpočtů v 1. pololetí skončilo s přebytkem ve výši 18,5 mld. Kč, v loňském pololetí činil přebytek 17,4 mld. Kč.

Příjmy a výdaje hlavního města Prahy

Hlavní město Praha má v rámci územních rozpočtů specifické místo, a to jak z hlediska jejího postavení v systému veřejné správy, tak z hlediska objemu příjmů a výdajů, které procházejí jejím rozpočtem. Hlavní město vykonává jak státní správu, která podle zákona přísluší obcím, tak i státní správu, jejíž výkon zajišťují kraje. Objem celkových příjmů hlavního města představuje zhruba čtvrtinu celkových příjmů obcí (v roce 2014 to bylo 25,1 %).

Hospodaření hlavního města Prahy je v rámci výkaznictví (finanční a účetní výkazy) sledováno jako rozpočet obce a je součástí celkových výsledků hospodaření obcí. V této pololetní zprávě je poprvé zpracována samostatná informace o výsledcích hospodaření pouze hlavního města Prahy.

Ve státním rozpočtu nejsou příjmy a výdaje a jejich struktura samostatně pro Prahu rozpočtovány (samostatně je stanovena pouze výše dotací z kapitoly VPS), jsou součástí celkových příjmů a výdajů obcí. Dosažené výsledky hospodaření proto nemohou být srovnávány s hodnotami rozpočtovanými. Pro posouzení trendu je proto uvedeno srovnání pololetí let 2013 – 2015.

V 1. pololetí hospodařilo hlavní město Praha s celkovými příjmy ve výši 34,9 mld. Kč a výdaji ve výši 27,1 mld. Kč. Přebytek hospodaření dosáhl 7,8 mld. Kč a z pohledu srovnatelných období minulých let byl dosud nejvyšší.

Tabulka č. 81: Příjmy a výdaje hl. města Prahy k 30. červnu v letech 2013 – 2015 (v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost k 30.6. 2013	skutečnost k 30.6.2014	skutečnost k 30.6.2015	Index 2014/ 2013	Index 2015/ 2014
1	2	3	5	6	7
I. Daňové příjmy	21 188,5	22 190,8	21 947,3	104,7	98,9
II. Nedaňové příjmy	1 932,0	4 565,8	1 231,1	236,3	27,0
III. Kapitálové příjmy	3,2	107,0	5,8	.	.
IV. Přijaté transfery	8 824,6	9 892,1	11 672,7	112,1	111,8
Příjmy celkem	31 948,2	36 755,7	34 856,9	115,0	94,8
Běžné výdaje	23 593,6	22 054,9	24 246,1	93,5	109,9
Kapitálové výdaje	3 941,0	9 631,4	2 833,0	244,4	29,4
Výdaje celkem	27 534,6	31 686,3	27 079,1	115,1	85,4
Saldo příjmů a výdajů	4 413,6	5 069,4	7 777,9	114,8	153,4

Daňové příjmy dosáhly celkem 21,9 mld. Kč, což bylo o 0,3 mld. Kč méně nežli v loňském pololetí. V části nedaňových příjmů je vykázán výrazný výkyv (pokles o 3,4 mld. Kč), důvodem je již zmíněný mimořádný výnos z finančního majetku v 1. pololetí loňského roku.

Objem přijatých transferů celkem se mezi pololetími zvýšil o 1,8 mld. Kč. V případě hlavního města tvoří převážnou část transfery neinvestiční (rozhodující podíl představují dotace na přímé náklady ve vzdělávání).

Výdaje hlavního města činily 27,1 mld. Kč, proti loňskému pololetí se snížily o 4,6 mld. Kč. Pokles se týkal výhradně kapitálových výdajů, které byly nižší o 6,8 mld. Kč. Z této částky představuje 3,0 mld. Kč již zmíněný vliv loňského nákupu akcií. Další část poklesu kapitálových výdajů se týká hlavní položky, tj. investiční nákupy a související výdaje, kde došlo ke snížení o 4,0 mld. Kč. Výkyvy do značné míry souvisí s časovým rozložením úhrady nákladů velkých a dlouhodobých investičních akcí (např. v dubnu 2014 provedena úhrada části výdajů na vybudování tunelového komplexu Blanka ve výši 2,7 mld. Kč).

4. Příjmy a výdaje regionálních rad

Regionální rady jsou řídicími orgány jednotlivých regionálních operačních programů v rámci programového období 2007- 2013. Působí ve všech regionech soudržnosti s výjimkou regionu soudržnosti Praha, kde úlohu regionální rady plní hlavní město Praha, které je odpovědné za implementaci OP Praha-Adaptabilita a OP Praha-Konkurenceschopnost. Jejich hlavním úkolem je administrovat prostřednictvím regionálních operačních programů finanční prostředky z fondů EU.

Základním zdrojem příjmů regionálních rad jsou transfery ze státního rozpočtu určené na předfinancování výdajů, které mají být kryty prostředky z fondů EU a na spolufinancování národního podílu u projektů realizovaných v rámci jednotlivých regionálních operačních programů a transfery z rozpočtů krajů. Zprostředkovatelem toku finančních prostředků z Evropské unie do rozpočtů regionálních rad a rovněž do rozpočtu hl. m. Prahy, určených na financování programů spolufinancovaných z rozpočtu EU je Ministerstvo pro místní rozvoj.

Letošní rok je posledním rokem k dočerpání prostředků z operačních programů v rámci minulého programového období 2007 – 2013. Tato skutečnost se promítá do výsledků hospodaření regionálních rad, dosažené objemy příjmů i výdajů jsou výrazně vyšší nežli ve srovnatelném období předchozích čtyř let.

Tabulka č. 82: Příjmy a výdaje regionálních rad (v mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost k 30.6.2014	rozpočet 2015		Skutečnost k 30.6.2015	% plnění rozpočtu	Index 2015/ 2014
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
Nedaňové příjmy	169,8	400,0	400,0	293,6	73,4	172,9
Kapitálové příjmy	0,8	0,8	0,8	0,6	75,0	75,0
Přijaté transfery (po konsolidaci)	5 571,8	10 220,0	10 305,1	9 021,4	87,5	161,9
z toho:						
- ze státního rozpočtu	5 442,7	10 000,0	10 085,1	8 903,0	88,3	163,6
- z rozpočtu krajů	129,0	220,0	220,0	118,3	53,8	170,5
Příjmy celkem (po konsolidaci)	5 742,4	10 620,8	10 705,9	9 315,6	87,0	162,2
Běžné výdaje (po konsolidaci)	465,0	920,8	935,1	617,7	66,1	132,8
Kapitálové výdaje (po konsolidaci)	3 410,4	9 700,0	9 770,8	6 786,6	69,5	199,0
Výdaje celkem (po konsolidaci)	3 875,4	10 620,8	10 705,9	7 404,3	69,2	191,1
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	1 867,0	0,0	0,0	1 911,3	.	102,4

V rozpočtu na letošní rok bylo předpokládáno, že příjmy regionálních rad dosáhnou v souhrnu 10,7 mld. Kč. V kapitole Ministerstvo pro místní rozvoj, které je zprostředkovatelem finančních toků z rozpočtu EU, bylo na financování projektů v rámci jednotlivých regionálních operačních programů vyčleněno 10,1 mld. Kč (z toho na investiční účely 9,6 mil. Kč a na neinvestiční účely 0,5 mld. Kč). Dále byly předpokládány transfery z rozpočtů krajů ve výši 0,2 mld. Kč a menší část finančních prostředků v rámci nedaňových příjmů (0,4 mld. Kč). Výdaje regionálních rad měly podle předpokladů rozpočtu činit rovněž 10,7 mld. Kč, tzn. vyrovnané hospodaření.

V průběhu pololetí dosáhly celkové **příjmy** regionálních rad **9,3 mld. Kč**, což bylo o 3,6 mld. Kč více nežli v pololetí předchozího roku (plnění rozpočtu činilo 87,0 %). Jedná se o druhý nejvyšší objem příjmů z pohledu dosavadního působení regionálních rad (vyšší byl jen v roce 2010, kdy v 1. pololetí dosáhl 13,6 mld. Kč).

Z kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj přijaly regionální rady transfery ve výši 8,9 mld. Kč a z rozpočtů krajů ve výši 0,1 mld. Kč. Celkový objem příjmů dále doplnily nedaňové příjmy ve výši 0,3 mld. Kč (tvoří je především příjmy z finančního vypořádání z minulých let, sankční platby a příjmy z úroků).

Výdaje regionálních rad činily **7,4 mld. Kč**, proti srovnatelnému období minulého roku byly vyšší o 3,5 mld. Kč. V souladu s cíli jednotlivých regionálních operačních programů tvoří rozhodující část kapitálové výdaje, jejichž výše činila 6,8 mld. Kč, což představuje téměř 92,0 % celkových výdajů. Největší objemy kapitálových výdajů směřovaly do rozpočtů obcí (3,0 mld. Kč), rozpočtů krajů (2,6 mld. Kč) a podnikatelským subjektům (0,7 mld. Kč). Běžné výdaje dosáhly 0,6 mld. Kč, což bylo proti pololetí předchozího roku o 0,1 mld. Kč více.

Podle odvětvového členění byly finanční prostředky v rámci regionálních operačních programů stejně jako v předchozích obdobích využity především na realizaci projektů v oblasti dopravní infrastruktury, jejich celkový objem dosáhl 3,7 mld. Kč (proti pololetí předchozího roku to bylo o 1,6 mld. Kč více). Dále na projekty v oblastech vzdělávání a školských služeb (0,6 mld. Kč), tělovýchovy a zájmové činnosti (0,5 mld. Kč), kultury (0,5 mld. Kč) a služeb a cestovního ruchu (0,5 mld. Kč).

Hospodaření regionálních rad skončilo v 1. pololetí přebytkem ve výši 1,9 mld. Kč, tedy ve stejné výši jako v pololetí předchozího roku.

Hlavní město Praha, které vykonává činnost řídicího orgánu operačních programů pro region soudržnosti Praha spolufinancovaných z prostředků EU, přijalo ze státního rozpočtu, z kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj celkem 0,6 mld. Kč, z toho na realizaci OP Adaptabilita 0,2 mld. Kč a OP Konkurenceschopnost 0,4 mld. Kč. V loňském prvním pololetí činil celkový objem prostředků na realizaci těchto programů 0,4 mld. Kč. Prostředky směřovaly do projektů zaměřených na podporu rozvoje znalostní ekonomiky (zejména podnikového vzdělávání a posílení konkurenceschopnosti), podporu vstupu na trh práce a modernizaci počátečního vzdělávání).

5. Zadluženost²⁶

Ke konci 1. pololetí roku 2015²⁷ vykazaly **obce** (včetně jimi zřizovaných příspěvkových organizací) celkový nekonsolidovaný dluh ve výši **87,0 mld. Kč**²⁸, což znamená pokles o 1,9 mld. Kč (tj. o 2,1 %) ve srovnání s koncem minulého roku.

Ve struktuře dluhu obcí mají dlouhodobě největší váhu úvěry, jejichž podíl ke konci 1. pololetí roku činil 75,9 %. Podíl emitovaných komunálních dluhopisů činil 13,6 % a zbývající část (10,5 %) tvořily přijaté návratné finanční výpomoci, půjčky ze státního rozpočtu, státních fondů (Státní fond rozvoje bydlení, Státní fond životního prostředí) a ostatní krátkodobé i dlouhodobé závazky.

---

²⁶ Do údajů o zadluženosti jsou od 1.1.2010 zahrnovány stavy na syntetických účtech 281, 282, 283, 289, 322, 326, 362, 451, 452, 453, 456, 457 a 459.

²⁷ Data jsou aktuální k 11. 8. 2015.

²⁸ Mezičimní účetní závěrka nebyla předána dvěma obcemi a čtyřmi příspěvkovými organizacemi.

Tabulka č. 83: Souhrnné údaje o zadluženosti obcí ČR od roku 2005 (v mld. Kč)

Ukazatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	k 30.6. 2015
Úvěry	43,7	47,1	46,7	47,4	55,8	59,9	60,9	68,3	68,8	67,7	66,0
Komunální dluhopisy	23,5	22,9	22,6	22,7	14,7	15,8	14,0	13,8	15,0	11,8	11,8
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	11,8	10,9	9,9	10,0	10,1	7,6	7,5	7,9	8,4	9,4	9,2
Celkem	79,0	80,9	79,2	80,1	80,6	83,3	82,4	90,0	92,2	88,9	87,0

V průběhu 1. pololetí přijaly obce úvěry a půjčky ve výši 3,5 mld. Kč a uhradily splátky jistin ve výši 5,3 mld. Kč, tzn., že převažovalo splácení úvěrů a půjček nad jejich čerpáním.

Na celkovém dluhu obcí se stále výrazně podílí zadluženost čtyř největších měst (hlavní město Praha a statutární města Brno, Ostrava a Plzeň), jejichž dluh tvořil 51,4 % celkové zadluženosti obcí. Dluh vykázaný těmito městy činil ke konci 1. pololetí 44,7 mld. Kč.

Tabulka č. 84: Zadluženost hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně k 30.6.2015 - jednotlivě (v mld. Kč)

Ukazatel	Praha	Brno	Ostrava	Plzeň	Celkem
Úvěry	21,8	5,1	3,0	2,2	32,0
Komunální dluhopisy	10,5	0,0	0,0	0,0	10,5
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	0,7	0,6	0,8	0,0	2,1
Celkem	33,0	5,7	3,7	2,2	44,7

Tabulka č. 85: Souhrnné údaje o zadluženosti hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně od roku 2005 (v mld. Kč)

Ukazatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	k 30.6. 2015
Úvěry	21,7	21,4	20,8	20,5	21,0	24,4	24,6	31,9	33,9	32,7	32,0
Komunální dluhopisy	23,5	22,9	22,6	22,7	14,7	13,8	12,0	11,8	13,0	10,5	10,5
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	3,2	3,1	2,9	2,6	3,6	1,9	1,8	1,8	2,3	2,1	2,1
Celkem	48,4	47,4	46,3	45,8	39,3	40,1	38,4	45,5	49,2	45,3	44,7

Tabulka č. 86: Vývoj podílu zadluženosti hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně na celkové zadluženosti obcí od roku 2005 (v mld. Kč a v %)

Ukazatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	k 30.6. 2015
Celková zadluženost obcí v ČR	79,0	80,9	79,2	80,1	80,6	83,3	82,4	90,0	92,2	88,9	87,0
Zadluženost 4 největších měst	48,4	47,4	46,3	45,8	39,3	40,1	38,4	45,5	49,2	45,3	44,7
% podíl 4 největších měst na celkové zadluženosti	61,3	58,6	58,5	57,2	48,8	48,1	46,6	50,6	53,4	51,0	51,4

Dobrovolné svazky obcí²⁹ vykazaly ke konci pololetí dluh ve výši **2,7 mld. Kč**. Ve srovnání s koncem roku 2014 došlo k mírnému nárůstu dluhu o 30,9 mil. Kč. Dluh je tvořen především úvěry, které činí 2,0 mld. Kč, zbývající část představují zejména přijaté návratné finanční výpomoci. Dobrovolné svazky obcí využívají získané prostředky především na rozvoj a obnovu místní infrastruktury (vodovody a kanalizace), odpadové hospodářství a na projekty zvyšující atraktivitu jejich území.

²⁹ Mezikatimní účetní závěrka nebyla předána pěti dobrovolnými svazky obcí.

Kraje (včetně jimi zřízených příspěvkových organizací) vykázaly ke konci 1. pololetí nekonsolidovaný dluh ve výši **26,7 mld. Kč**, z toho úvěry činily 24,2 mld. Kč (kraje dosud neemitovaly žádné komunální dluhopisy). Ve srovnání s koncem předchozího roku se zadluženost krajů snížila o 3,3 % (tj. o 0,9 mld. Kč).

Tabulka č. 87: Souhrnné údaje o zadluženosti krajů ČR od roku 2005 (v mld. Kč)

Ukazatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	k 30.6. 2015
Úvěry	1,8	6,5	9,4	11,9	17,4	16,6	19,6	22,2	23,5	24,4	24,2
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	1,1	1,2	1,0	2,7	3,5	2,5	2,7	2,3	3,3	3,2	2,5
Celkem	2,9	7,7	10,4	14,6	20,9	19,1	22,3	24,5	26,8	27,6	26,7

Regionální rady regionů soudržnosti nevykázaly ke konci 1. pololetí žádný dluh.

Územní rozpočty k 30.6.2015 vykázaly v souhrnu dluh ve výši **116,4 mld. Kč**, což je o 2,3 % (2,7 mld. Kč) méně než ke konci předchozího roku.